

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Jana Kratochvíla a Faisala Husseiniho v právní věci žalobců: a) Z. K., b) Farma Kolová, s. r. o., se sídlem Libušina 527/36, Karlovy Vary, c) STATEK HROUDA, s. r. o., se sídlem Libušina 527/36, Karlovy Vary, všichni zastoupeni JUDr. Vitem Kučerou, MBA, advokátem se sídlem Obrovského 2407, Praha 4, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Ředitelství silnic a dálnic, s. p., se sídlem Čerčanská 2023/12, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2024, čj. MD-4566/2024-910/16, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 3. 2025, čj. 39 A 4/2024-209,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalobci **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Karlovy Vary vydal územní rozhodnutí z 9. 7. 2008 (dále „původní územní rozhodnutí“), jímž povolil umístění záměru „D6 Karlovy Vary – Olšová Vrata“ (dále jen „dálnice D6“). Dne 8. 12. 2022 podala osoba zúčastněná na řízení (dále jen „OZNŘ“) žádost o změnu původního územního rozhodnutí. Krajský úřad Karlovarského kraje proto vydal územní rozhodnutí z 16. 10. 2023 (dále „nové územní rozhodnutí“), jímž této žádosti

vyhověl a původní územní rozhodnutí změnil. Proti novému územnímu rozhodnutí podali žalobci odvolání, o kterém žalovaný rozhodl v záhlaví uvedeným rozhodnutím tak, že nové územní rozhodnutí zčásti změnil a zčásti jej potvrdil.

[2] Záměr dálnice D6 má být umístěn mj. i na pozemcích ve vlastnictví žalobce a) nacházejících se v katastrálních územích Olšová Vrata a Andělská Hora. Žalobce a) je pak společníkem žalobkyň b) a c), které využívají některé z těchto pozemků pro ekologický způsob zemědělství. Záměr dálnice D6 má spočívat také v úpravách již existující silnice I/6.

[3] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podali žalobci žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Krajský soud úvodem vysvětlil, že dálnice D6 je veřejně prospěšnou stavbou, pro kterou existuje vyvlastňovací titul ve smyslu § 184a odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Pro takovou stavbu tedy lze vydat změnu územního rozhodnutí, aniž by s tím nejprve museli souhlasit vlastníci dotčených pozemků. Tento zákonný postup tedy nemůže porušit legitimní očekávání žalobců. To platí bez ohledu na zápis či výmaz předkupního práva OZNŘ k pozemkům. Majetkové vypořádání pozemků je přitom stále nezbytné, byť toto vypořádání již nově nemusí předcházet stavebnímu řízení. Postup žalovaného je také v souladu s judikaturou (rozsudek NSS z 26. 7. 2016, čj. 2 As 21/2016-83, bod 33). Jde-li o konzumaci podmínek podle původního územního rozhodnutí, tak žalovaný na straně 49 svého rozhodnutí vysvětlil, že původní i nové územní rozhodnutí tvoří jeden celek. Projektová příprava stavby tak musí splnit podmínky tohoto celku. Žalobci přitom jsou s obsahem obou rozhodnutí zjevně seznámeni, kdy prostým porovnáním těchto rozhodnutí mohou zjistit, které původní podmínky byly zachovány, které změněny a které zrušeny.

[4] Krajský soud dále nesouhlasil s obecnou námitkou, že podmínky č. 27 až 30, které doplnil žalovaný ve svém rozhodnutí, jsou příliš obecné. Krajský soud tyto podmínky ocitoval a shledal, že jsou vymezeny adekvátně ve vztahu k dané procesní fázi, tj. k územnímu řízení. Stavební úřad se jejich skutečným naplněním bude dále zabývat v navazujících řízeních. Námitku, že podmínka č. 28 zmiňuje pouze prostředky proti znečištění ropnými látkami, ale nečiní tak ve vztahu ke znečištění jinými látkami, krajský soud označil za opožděnou. Nadto žalobci netvrdí, jakým způsobem může tato okolnost zasáhnout do jejich práv. Stejný závěr platí i pro námitku, že chybí vymezení přechodů pro zvěř. Nadto žalobci nereagují na argumentaci žalovaného na straně 54 jeho rozhodnutí (krajský soud ji ocitoval), dle které bude průchod zvěře zajištěn. Krajský soud shrnul, že žalobci měli navrhnout konkrétní znění podmínek ve stavebním řízení anebo ve svých vyjádřeních k revizním závazným stanoviskům. Žalobci však tak neučinili, a také proto má krajský soud tyto námitky za nedůvodné.

[5] Krajský soud nesouhlasil ani s námitkou, že se rozhodnutí žalovaného nedostatečně zabývá vlivem dálnice D6 na ekologický způsob zemědělství, jímž se hospodář na dotčených pozemcích. Tímto vlivem se žalovaný zabýval na stranách 64 až 68 svého rozhodnutí. Žalovaný v tomto ohledu požádal Ministerstvo zemědělství o vyjádření, přičemž to uvedlo, že záměr nebude mít vliv na vydaný certifikát, který je vázán pouze na dodržování pravidel ekologické produkce. Žalovaný vysvětlil, že zachování současné silnice I/6 by při zvyšování intenzity provozu vedlo, oproti dálnici D6, ke zhoršení imisní zátěže. Žalobci v tomto ohledu nevysvětlili, jak mohou nyní ekologicky obhospodařovat pozemky

pokračování

vedle silnice I/6, ale při uskutečnění dálnice by tak již činit nemohli. Žalovaný se ve svém rozhodnutí zabýval také zpřístupněním pozemků žalobců, ochranou dřevin, imisí stavby, vlivem na vodní poměry, vlivem na lesní hospodaření apod. (strany 51 až 69 rozhodnutí žalovaného). Žalobci však, dle krajského soudu, na tuto konkrétní argumentaci žalovaného nereagují a dále pokračují v obecných tvrzeních o nedostatečném odůvodnění nyní napadeného rozhodnutí. Jde-li o betonovou jámku SO 344, tak tou nemůže dojít k zasažení práv žalobců, neboť se nachází v dostatečné vzdálenosti od jejich pozemků. Tato jámka je navíc projektována jako nepropustná. V případě své netěsnosti tedy nemůže být zkolaudována.

[6] Krajský soud nesouhlasil ani s námitkou, že ta část záměru, která spočívá v rekonstrukci již existující silnice I/6, nemohla být projednána podle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění do 31. 12. 2023. Dle žalobců není tato silnice uvedena v příloze č. 1 liniového zákona, kde jsou údajně vymezeny záměry, na které se tento zákon vztahuje. Krajský soud se nicméně ztotožnil se žalovaným, že liniový zákon se vztahuje také na tuto část záměru. V příloze č. 1 liniového zákona jsou totiž uvedeny ty silnice, u nichž lze vydat mezitímní rozhodnutí podle § 4a tohoto zákona. Uvedené vyplývá i z koncepce § 1 odst. 2 písm. c) liniového zákona, kde je specifikována *infrastruktura pro vodní dopravu uvedená v příloze č. 2 k tomuto zákonu*. Pokud by zákonodárce zamýšlel vyřadit silnice I. třídy neuvedené v příloze č. 1 z režimu liniového zákona, učinil by tak obdobně jako u vodních cest. Nadto platí, že silnice I/6 zjevně souvisí s dálnicí D6. Liniový zákon se přitom dle § 1 odst. 2 písm. a) týká také *staveb s ním souvisejícími*, což je případ také silnice I/6. Žalobci nadto netvrdí, že by byli zkráceni na svých právech tím, že záměr dálnice byl projednán právě podle liniového zákona.

[7] Krajský soud se zabýval také tím, zda je plánované rozmístění křižovatek v rozporu s normami ČSN. Dle krajského soudu žalobci nemohou být umístěním těchto křižovatek dotčeni, neboť jejich pozemky se nachází několik kilometrů od těchto křižovatek. Žalobci se v tomto ohledu odkazují na judikaturu (pozn. NSS: v rozsudku krajského soudu není tato judikatura uvedena, avšak krajský soud patrně reaguje na rozsudek NSS z 13. 3. 2025, čj. 7 As 320/2024-47, na který žalobci upozornili při ústním jednání). Tato judikatura se však dle krajského soudu týká prolomení zásady koncentrace a dotčení na právech u mezujícího souseda výstavbou sousedního parkoviště. Závěry této judikatury však, vzhledem ke vzdálenosti pozemků žalobců od křižovatek, nelze nyní aplikovat. Krajský soud dodal, že žalobci „*mohou být úspěšní s argumentací, že žalovaný nereagoval či nevypořádal námitky, které ve správním řízení nevznikli*“ (bod 26 nyní napadeného rozsudku; pozn. NSS: vzhledem ke kontextu této citace je zjevné, že krajský soud zamýšlel použít slovo *nemohou*, nikoliv *mohou*). Jde-li o bezpečnost a plynulost silničního provozu, tak součástí správního spisu jsou stanoviska Policie ČR a Ministerstva vnitra, která krajský soud považuje za zákonná. Žalobci v tomto ohledu nespoují ani konstatování žalovaného, že plánované křižovatky nahrazují stávající křižovatky za účelem zvýšení bezpečnosti silničního provozu. Krajský soud uzavřel, že z výše uvedených důvodů je nadbytečné provést k této otázce žalobci navrhané důkazy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[8] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podali žalobci (dále „stěžovatelé“) kasační stížnost. Stěžovatelé mají na rozdíl od krajského soudu za to, že z rozhodnutí žalovaného jednoznačně nevyplývá, které podmínky z původního územního rozhodnutí zůstaly zachovány. Krajský soud tuto neurčitost implicitně uznal. Vzhledem k zásadě právní jistoty a vzhledem k velkému časovému odstupu mezi původním a novým územním rozhodnutím, které mají tvořit jeden celek, bylo třeba jednoznačně určit, které původní podmínky zůstaly zachovány. Pokud rozhodnutí žalovaného tyto původní podmínky implicitně překonalo, což nedokázal zodpovědět ani krajský soud, tak jde o vadu, která stěžovatelům znemožňuje se proti novým podmínkám bránit.

[9] Odůvodnění nyní napadeného rozsudku se mýlí s podstatou žalobní argumentace, která se týkala ochrany nabytých práv a legitimního očekávání. Krajský soud v tomto ohledu převzal pouze argumentaci žalovaného. Stavební zákon ve znění do 31. 12. 2017 stanovoval podmínku, že pro stavbu sice lze vydat územní rozhodnutí, nicméně pro navazující stavební řízení již stavebník musel doložit majetkové vypořádání s vlastníky dotčených pozemků. Tuto podmínku stanovilo i původní územní rozhodnutí, čímž stěžovatelům založilo legitimní očekávání, že tato podmínka bude trvat i nadále. Stěžovatel a) proto očekával, že v případě, kdy OZNŘ nevyužila svého předkupního práva (a následně dokonce nechala vymazat toto právo z katastru nemovitostí), tak dotčené pozemky již nebude možné vyvlastnit. Stěžovatel a) neočekával, že k zásahu do jeho práv dojde pouze na základě změny právní úpravy. Pakliže by o této změně věděl, využil by nabídky na odkup pozemků a také by neobstaral náročný certifikát pro ekologické zemědělství na daných pozemcích. V tomto ohledu zástupce stěžovatelů odkázal na rozsudek NSS č. 7 As 320/2024-47, dle kterého je nepravá retroaktivita nepřípustná, pokud je v rozporu se zásadou právní důvěry. Krajský soud se však retroaktivním účinkem rozhodnutí žalovaného vůbec nezabýval a ani se nevypořádal s odkazem stěžovatelů na nálezy Ústavního soudu z 8. 6. 1995, sp. zn. IV. ÚS 215/94, který se týká právě zákazu retroaktivity. Pokud by stavebník mohl na základě nové žádosti o územní rozhodnutí obejít nadále platnou podmínku, obešel by tím zákaz retroaktivity. V nyní projednávané věci nicméně OZNŘ nepodala novou žádost, ale požádala o změnu původního územního rozhodnutí, jehož podmínky se tedy sama rozhodla převzít. Podmínka výkupu pozemků z původního územního rozhodnutí je jednoznačná a odkaz žalovaného na nové znění zákona nemůže tuto podmínku překonat.

[10] Rozhodnutí žalovaného změnilo původní územní rozhodnutí včetně jeho podmínek. Rozhodnutí žalovaného však neuvádí, k přesně jakým změnám mělo dojít či jaké podmínky byly konzumovány. Adresáti tohoto rozhodnutí tak nemohou spolehlivě znát svá práva a povinnosti. Krajský soud tuto vadu bagatelizoval s tím, že tato práva a povinnosti lze zjistit prostým porovnáním obou rozhodnutí. Krajský soud zjevně nevěděl, jak tuto neurčitost překlenout, a proto se do interpretace těchto rozhodnutí nepouštěl, resp. krajský soud mohl toto „prosté porovnání“ učinit sám. Krajský soud tedy sám uznal, že rozhodnutí žalovaného nepopisuje konzumaci původních podmínek. Vzhledem k základním zásadám činnosti správních orgánů (hlavně § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád) měly správní orgány srozumitelně vysvětlit provedené změny. Napadená rozhodnutí i rozsudek jsou tedy nepřezkoumatelné.

[11] Krajský soud se věcně nevypořádal s námitkami, které souvisely s podmínkami č. 27 až 30. Stěžovatelé v tomto ohledu nesouhlasí s krajským soudem, že argumenty, které uvedli

pokračování

v replice, nelze pro jejich opožděnost posoudit. Tyto argumenty totiž představovaly upřesnění včasných žalobních bodů. Stěžovatelé tedy trvají na tom, že tyto podmínky nestanovují jak dostatečný standard ochrany dotčených osob, tak ani prostředky této ochrany (stěžovatelé opakují, jaké vady spatřují na podmínkách č. 28 až 30). K těmto podmínkám krajský soud uvedl, že stěžovatelé měli navrhnout jejich konkrétní znění ve správním řízení. Stěžovatelé nicméně mají za to, že by to měl být právě stavebník, kdo musí vyhodnotit vlivy záměru a navrhnout příslušná ochranná opatření. Není povinností stěžovatelů, aby tyto nedostatky sdělovali správním orgánům či OZNŘ v míře podrobnosti, která odpovídá podrobnosti projektové dokumentace.

[12] Stěžovatelé dokázali v řízení o žalobě vysvětlit, proč blízké umístění dálnice D6 může znemožnit výkon ekologického zemědělství, a tedy znemožnit i faktické užívání těchto pozemků. Uskutečněním dálnice se zvýší negativní vlivy dopravy, a to z důvodu vyšších rychlostí, vyššího opotřebování pneumatik a vyšších studených emisí. Tyto vlivy tedy bylo třeba jednotlivě i synergicky vyhodnotit. Krajský soud však především převzal závěry žalovaného, aniž by se těmito námitkami zabýval. Vyjádření Ministerstva zemědělství se zabývalo pouze tím, zda je v podmínkách pro získání ekologické certifikace i skutečnost, že se v okolí certifikovaného pozemku nenachází dálnice. Ministerstvo se však nezabývalo otázkou, zda imise z dálnice mohou ovlivnit certifikaci i do budoucna. Žalovaný takovou otázku nepoložil, ačkoliv jej na to stěžovatelé ve správním řízení upozornili. Tuto skutečnost nezohlednil ani krajský soud, byť stěžovatelé tuto vadu namítali. Stěžovatelé zopakovali, že OZNŘ měla navrhnout konkrétní podobu ochranných opatření.

[13] Co se týče umístění plánovaných křižovatek, tak správní rozhodnutí nevyhodnotily bezpečnost těchto křižovatek, ačkoliv jde o věc veřejného zájmu. Rozmístění těchto křižovatek je navíc v rozporu s příslušnými ČSN normami, a tedy i v rozporu s § 90 stavebního zákona. Krajský soud vypořádal tuto část argumentace s tím, že stěžovatelé nemohou být křižovatkami dotčeni vzhledem k jejich vzdálenosti od jejich nemovitostí a také s tím, že stěžovatelé neuplatnili tuto argumentaci ve správním řízení. V tomto ohledu stěžovatelé opět odkazují na rozsudek NSS čj. 7 As 320/2024-47. Dle tohoto rozsudku platí, že v případě soudního přezkumu řízení, které proběhlo podle stavebního zákona, lze v soudním přezkumu uplatnit také ty námitky, které nebyly uplatněny ve správním řízení. Námitky ohledně umístění křižovatek tedy nemohou být opožděné. Krajský soud se tedy měl těmito námitkami a také příslušnými důkazními návrhy zabývat. Stěžovatelé přitom na několika příkladech demonstrovali, že navržené řešení křižovatek je nebezpečné. Stěžovatelé mohou hájit také veřejné zájmy. Krajský soud dospěl v tomto ohledu k nesprávnému závěru, že navrhované řešení křižovatek má zvýšit bezpečnost provozu oproti jejich současnému řešení. Krajský soud se však měl zabývat tím, zda navrhované řešení splňuje podmínky podle § 90 stavebního zákona. Tato část napadeného rozsudku je tak nepřezkoumatelná.

[14] Stěžovatelé nesouhlasí ani s tím, že na nyní posuzovaný záměr lze aplikovat liniový zákon. Tento záměr je z větší části tvořen silnicí I/6, která však není uvedena v příloze liniového zákona. Silnici I/6 nelze považovat za související stavbu, neboť souvislost staveb nelze chápat jen jako jejich místní blízkost. Sám krajský soud přitom pojem souvisejících staveb nevyložil, a proto je tato část napadeného rozsudku nepřezkoumatelná. Jestliže silnice I/6 není uvedena v příloze č. 1 liniového zákona, pak nelze argumentovat tím, že jde o stavbu související s dálnicí D6, neboť tímto výkladem se smysl přílohy č. 1 vyprazdňuje. Aplikace

liniového zákona má vliv také na právní sféru stěžovatelů, neboť se na ně např. vztahují kratší lhůty pro podání úplné kasační stížnosti.

Vyjádření žalovaného

[15] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti připomněl, že vztah mezi původním a novým územním rozhodnutím vyjasnil na straně 23 svého rozhodnutí. Zde vysvětlil, že „podmínky původního územního rozhodnutí se nemění, nevyplývá-li z tohoto rozhodnutí o jeho změně něco jiného pro měněné nebo nové stavební objekty. Změnou územního rozhodnutí není současně dotčena možnost zániku relevance podmínky, došlo-li z povahy věci k její konzumaci (§ 93 odst. 2 stavebního zákona).“ Takové vyjádření považuje žalovaný za zcela určité. Jde-li o výkup pozemků, tak ten je stále zapotřebí. Pouze se změnila procesní fáze, v níž je třeba výkup dokončit. Potřeba vykoupit všechny pozemky přitom nezávisí na původních podmínkách, ale vyplývá z právních předpisů. Pro žalovaného je irelevantní, jaký byl obsah původních dohod mezi OZNŘ a dotčenými vlastníky, neboť vykoupit pozemky je třeba pro záměr podle nového územního rozhodnutí. Výklad stěžovatelů vede k tomu, že by jim OZNŘ musela zaplatit za pozemky podle předchozích, pro stěžovatele nevýhodných, pravidel. Z žádného právního předpisu nevyplývá, že OZNŘ musela využít svého předkupního práva, resp. že tím, že tohoto práva nevyužila, by zanikla možnost vyvlastnění. Nový územní plán obce Andělská Hora přitom již nevymezuje stavby, pro které lze uplatnit předkupní právo. Odkazovaný rozsudek NSS čj. 7 As 320/2024-47 se sice týká retroaktivity, nicméně tehdy šlo o výklad § 307 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., nový stavební zákon.

[16] Podle § 93 odst. 2 stavebního zákona platí, že podmínky územního rozhodnutí platí po dobu trvání stavby či zařízení nebo užívání území, nedošlo-li z povahy věci k jejich konzumaci (žalovaný dále vyjmenoval původní podmínky, které údajně přestaly být relevantní kvůli zákonným novelizacím; dále vyjmenoval další podmínky a vysvětlil, zda a proč se změnilo oproti původnímu územnímu rozhodnutí). Žalovaný považuje popis změn původních podmínek za srozumitelný. Jde-li o nové podmínky č. 27 až 30, tak ty považuje žalovaný za dostatečně konkrétní. V tomto ohledu by stěžovatelé museli vysvětlit, v jakých konkrétních aspektech je záměr dálnice v rozporu s ekologickým zemědělstvím. Jelikož stěžovatelé tvrdí, že navrhovaná ochranná opatření nejsou dostatečná, tak v takovém případě nenese důkazní břemeno OZNŘ, ale nesou jej právě stěžovatelé.

[17] Jde-li o vlivy dálnice D6, tak stěžovatelé opomíjí, že součástí posuzovaného záměru je i řada ochranných opatření, které mají vést ke snížení imisní zátěže. Stěžovatelé měli možnost tvrdit, jaké konkrétní vlivy hrozí jejich ekologické produkci. Stěžovatelé však v těchto tvrzeních zůstali velmi obecní. Vyjádření Ministerstva zemědělství je dostatečné a odpovídá i na otázku, zda bude mít existující dálnice vliv na odnětí certifikátu ekologického zemědělství. Co se týče plánovaných křižovatek, tak nemovitosti stěžovatelů se nacházejí více než 4 km daleko od těchto křižovatek. Krajský soud nekonstatoval, že by žalobní body byly opožděné. Krajský soud naopak vysvětlil, že žalovaný nemusel reagovat na argumenty, které stěžovatelé nevznegli ve správním řízení. Krajský soud také neuvedl, že této věci nebylo třeba postupovat podle § 90 stavebního zákona. Krajský soud se naopak ztotožnil se závěrem žalovaného, že příslušné normy ČSN se vztahují pouze na vznik nových křižovatek, nikoliv však na úpravu již existujících. Takový postup vyplývá z § 11 odst. 1 vyhlášky č. 104/1997

pokračování

Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. ČSN se tak budou aplikovat pouze na jednu ze tří křižovatek. Krajský soud také vysvětlil, že liniový zákon se vztahuje k umístování jakýchkoliv staveb silnic I. třídy. Příloha č. 1 se od 1. 1. 2024 týká možnosti vyvlastnit dané pozemky mezitímním rozhodnutím. Funkční souvislost silnice I/6 a dálnice D6 je zjevná.

Replika stěžovatelů

[18] Jde-li o podmínku výkupu, tak ta se týkala pouze provedení výkupu, nikoliv ceny za výkup. Aplikaci novějšího cenového koeficientu by tedy nic nebránilo. Stěžovatel a) důvodně očekával, že pokud OZNŘ ukončí jednání o odkupu pozemků, pro které jí svědčilo předkupní právo, tak to značí nezáměr OZNŘ o tyto pozemky. Jde-li o změny původních podmínek, tak žalovaný se je pokouší dovysvětlit až v řízení o kasační stížnosti, ačkoliv tak měl učinit již ve svém rozhodnutí. Stěžovatelé nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že důkazní břemeno ohledně ochranných opatření leží na jejich straně. Byl to právě žalovaný, kdo měl transparentně stanovit ochranná opatření. Vyšší počet ochranných opatření přitom neznamená, že budou dostatečná vůči dosavadnímu způsobu užívání dotčených pozemků. Žalovaný se mohl na využívání těchto pozemků dotázat stěžovatelů.

[19] OZNŘ se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Nejvyšší správní soud úvodem připomíná, že v případě, kdy se krajský soud ztotožní s rozhodnutím žalovaného, může odkázat na odůvodnění žalovaného se souhlasnou poznámkou. Smyslem soudního přezkumu totiž není podrobné opakování již jednou vyřčeného. Pokud se tedy krajský soud v nyní napadeném rozsudku odkazoval na závěry rozhodnutí žalovaného, tak to samo o sobě nelze považovat za vadu (rozsudek NSS z 19. 7. 2024, čj. 2 Afs 43/2023-44, bod 12 a tam odkazovaná judikatura).

[22] Jde-li o nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, tak tou se Nejvyšší správní soud výslovně zabýval níže v tomto rozsudku u těch okruhů námitek, k nimž stěžovatelé námitku nepřezkoumatelnosti vznesli. Nepřezkoumatelností se však soud zabýval také ve vztahu k ostatním okruhům námitek, neboť (ne)přezkoumatelnost napadeného rozhodnutí je otázkou, kterou se soud zabývá ze své úřední povinnosti (rozsudek NSS z 20. 8. 2021, čj. 3 As 198/2019-39, bod 14). Soud v tomto ohledu neshledal, že by nyní napadený rozsudek krajského soudu byl nepřezkoumatelný.

Převzetí a konzumace podmínek

[23] Nejvyšší správní soud se úvodem zabýval otázkou, zda nyní napadená správní rozhodnutí dostatečně vymezila vztah původních a nových podmínek (bod [8] a [10] tohoto rozsudku). Vztah již pravomocného územního rozhodnutí a rozhodnutí o jeho změně vyplývá z § 94 odst. 1 stavebního zákona: *Územní rozhodnutí lze změnit na odůvodněnou*

žádost oprávněného, a to tak, že se jeho dosavadní část nahradí novým územním rozhodnutím. Návrh na změnu územního rozhodnutí projedná stavební úřad v rozsahu této změny (...). Institut změny územního rozhodnutí funguje podle tohoto ustanovení tak, že část dosavadního územního rozhodnutí se nahradí rozhodnutím o změně a zbývající část dosavadního rozhodnutí zůstane beze změn. Změna územního rozhodnutí tedy nevyžaduje, aby bylo celé územní rozhodnutí vydáno znovu (rozsudky NSS z 20. 7. 2023, čj. 1 As 34/2023-55, bod 27; z 17. 2. 2022, čj. 6 As 347/2021-43, bod 12; z 29. 11. 2017, čj. 5 As 165/2016-96, bod 27; dále lze odkázat na stranu 60 nového územního rozhodnutí).

[24] Z výše uvedeného vyplývá, že dosavadní a „nové“ územní rozhodnutí spolu tvoří jeden celek (obdobně strana 49 rozhodnutí žalovaného). Pro zjištění úplných podmínek pro umístění stavby je tedy skutečně třeba porovnat text obou těchto rozhodnutí. Nelze proto souhlasit se stěžovateli v tom, že by krajský soud implicitně uznal nepřezkoumatelnost napadených správních rozhodnutí či že by rezignoval na řádný soudní přezkum. Se stěžovateli lze souhlasit v tom, že pro přehlednost podmínek pro umístění stavby by bylo vhodné, aby rozhodnutí o změně obsahovalo výčet původních podmínek a k nim uvedlo, zda tyto podmínky stále platí, zda byly změněny či zda již neplatí. Žalovaný uvádí takový výčet na straně 4 svého vyjádření ke kasační stížnosti, což patrně mohl učinit již ve svém rozhodnutí. Krajský soud má ale pravdu v tom, že neexistence takového výčtu nezasahuje do práv stěžovatelů. Takový výčet totiž není nezbytnou náležitostí nového územního rozhodnutí.

[25] Jde-li o (ne)převzetí podmínky majetkového vypořádání, tak tím se krajský úřad zabýval např. na straně 60 nového územního rozhodnutí. Zde vysvětlil, že *„(...) otázky týkající se vykoupení pozemků (...) již nespádají do kompetence stavebního úřadu, tudíž stavební úřad ani nemůže do podmínek rozhodnutí o změně rozhodnutí o umístění stavby zařadit podmínky k majetkoprávnímu vypořádání.“* Toto konstatování pak žalovaný doplnil na straně 49 svého rozhodnutí: *„(...) Zde má ministerstvo na mysli např. podmínku majetkoprávního vypořádání záměru, které bylo sice poplatné v roce 2008, avšak po novele č. 225/2017 Sb. se pro stavební řízení nevyžaduje majetkoprávní vypořádání pozemků v trvalém záboru.“* Krajský soud pak na tyto jasné závěry odkázal v bodě 13 svého rozsudku, což (jak je vysvětleno výše) učinit mohl. Není tedy pravdou, že by tato část rozsudku krajského soudu byla nepřezkoumatelná.

[26] Jde-li o konkrétní podmínku majetkového vypořádání, tak tou se Nejvyšší správní soud podrobněji zabýval v bodě [29] tohoto rozsudku.

Legitimní očekávání a retroaktivita

[27] Nejvyšší správní soud úvodem připomíná, že krajský soud se může „pouze“ vypořádat s podstatou dané části žalobní argumentace, aniž by se však vyjádřil ke každé dílčí námitce. Takový postup automaticky nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí (rozsudek NSS z 20. 12. 2021, čj. 3 Afs 421/2019-39, bod 31). To platí také pro nyní napadený rozsudek. Ačkoliv krajský soud výslovně nezmínil odkazovaný nálezný Ústavního soudu, retroaktivitu a důvěru v právo, dokázal vypořádat podstatu této části žalobní argumentace, byť tak učinil velmi stručně. Krajský soud totiž v bodech 7 až 12 svého rozsudku uvedl rozhodnou právní úpravu a stručně vysvětlil, proč má za to, že postup žalovaného byl

pokračování

v souladu se zákonem, a tedy bez náznaku svévole. Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí se stěžovateli v tom, že by tato část nyní napadeného rozsudku byla nepřezkoumatelná.

[28] Byť stěžovatelé v kasační stížnosti hovoří o legitimním očekávání, a také krajský soud zmínil, že v dané věci nebyla zavedena žádná konstantní a dlouhodobá praxe (ve smyslu usnesení rozšířeného senátu NSS z 21. 7. 2009, čj. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS, bodu 81), která by mohla legitimní očekávání založit, je zřejmé, že podstata argumentace stěžovatelů se týká otázky jiné, a to otázky, zda mohla být změněna podmínka č. 36 původního územního rozhodnutí, která se týkala výkupu pozemků.

[29] Změna právní úpravy mohla překonat podmínku č. 36 původního územního rozhodnutí, dle které bylo pro umístění stavby třeba vykoupit dotčené pozemky. Jak uvedl krajský soud, podle stavebního zákona ve znění do 31. 12. 2017 muselo majetkové vypořádání předcházet stavebnímu řízení [§ 86 odst. 3 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a)]. Podle § 184a odst. 3 stavebního zákona ve znění od 1. 1. 2018 se však již souhlas vlastníka pozemku se stavbou nedokládá, *je-li pro získání potřebných práv k pozemku nebo stavbě pro požadovaný stavební záměr nebo opatření stanoven účel vyvlastnění zákonem*. Ustanovení § 184a se přitom vztahuje jak na územní, tak i na stavební řízení. Stavební úřad, rozhoduje-li podle novější právní úpravy, si tedy v územním řízení má pouze posoudit předběžnou otázku, zda lze dotčené pozemky kvůli danému záměru vyvlastnit (krajským soudem odkazovaný rozsudek NSS čj. 2 As 21/2016-83, bod 33). Jde-li tedy o podmínky umístění záměru, tak mezi ně již majetkové vypořádání nepatří. Na tomto místě je třeba připomenout zásadu, že správní orgán rozhoduje podle právního a skutkového stavu, který existuje v době jeho rozhodování (rozsudek NSS z 26. 9. 2024, čj. 1 As 147/2024-30, bod 33). Výjimku z tohoto pravidla by představovala situace, kdy by správní orgány musely aplikovat předchozí znění stavebního zákona, neboť by jim to ukládala přechodná ustanovení novelizujícího zákona [zde zákona č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony]. Taková situace však v této věci nenastala (srovnej část první čl. II zákona č. 225/2017 Sb.). Jestliže tedy OZNŘ požádala o změnu původního územního rozhodnutí, tak správní orgány musely o této žádosti rozhodnout právě podle té právní úpravy, která byla účinná v době jejich rozhodování.

[30] Navzdory výše uvedenému však stále platí, jak také uvedl krajský soud, že i nadále bude muset dojít k majetkovému vypořádání dotčených pozemků. Pouze není na místě, aby jeho podmínky byly stanoveny jako podmínky územního rozhodnutí. Stěžovatelé nadto v replice pouze obecně naznačují, že předchozí nabídky na odkup pro ně byly lukrativnější. Z takto obecné kasační argumentace ovšem nelze dovodit, že by v této věci došlo k nepřípustné retroaktivitě, díky které by OZNŘ profitovala na úkor stěžovatelů. Nejvyšší správní soud na tomto místě připomíná, že nemůže za stěžovatele domýšlet jejich argumentaci, neboť tím by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale převzal by roli advokáta (rozsudek NSS z 13. 12. 2023, čj. 7 Afs 248/2023-48, bod 7). Ačkoli stěžovatelé mohli vycházet z toho, že k majetkovému vypořádání dojde podle původně domluvených a schválených podmínek, prozatím nic nenasvědčuje tomu, že by došlo k zásahu do jejich majetkové sféry. Lze dodat, že OZNŘ svou žádostí o změnu původního územního rozhodnutí dala zjevně najevo, že nehodlá do budoucna převzít všechny podmínky původního územního rozhodnutí. Nelze

tak souhlasit s argumentem, který stěžovatelé uvedli v bodě 16 kasační stížnosti, tj. že OZNR se rozhodla převzít podmínky původního územního rozhodnutí.

[31] Jde-li o odkazovaný rozsudek NSS čj. 7 As 320/2024-47, tak ten se skutečně zabýval otázkou retroaktivity. Obecná východiska k otázce retroaktivity, která tehdy soud shrnul v bodech 25 a 26 odkazovaného rozsudku, se obecně dají aplikovat také na tento spor. Věcně se ale sedmý senát zabýval retroaktivitou při zkoumání vztahu (starého) stavebního zákona a nového stavebního zákona v otázce koncentrace řízení. Koncentrace řízení se však v nyní projednávaném sporu vůbec neřeší.

[32] K zásahu do právní sféry stěžovatelů nedošlo ani v otázce zachování certifikátu ekologického zemědělství (viz níže).

Podmínky č. 27 až 30

[33] Jde-li o nově přidané podmínky (strana 37 rozhodnutí žalovaného; citace v bodě 14 nyní napadeného rozsudku), tak dle Nejvyššího správního soudu vyplývá z žaloby a následné repliky následující: V bodě 19 žaloby stěžovatelé uvedli: „Žalobci jsou přesvědčeni, že takto obecně stanovené podmínky nepovedou k vytyčenému cíli, tedy k zajištění ochrany zájmů jak v oblasti ochrany životního prostředí, tak zájmů soukromých vlastníků dotčených Záměrem. Žalovaný měl při stanovení podmínek stanovit konkrétní postupy [popř. tedy navržení takových postupů (které bude moci posoudit) vyžadovat od Stavebníka], jejichž dodržení bude možné vymáhat.“ V replice pak stěžovatelé ve vztahu k podmínce 27 reagovali na vyjádření žalovaného o závazných stanoviscích a zopakovali, že každá podmínka by měla být dostatečně konkrétní. Ve vztahu k podmínce 28 stěžovatelé uvedli, že ta by měla zahrnovat prostředky ochrany i proti jiným látkám než pouze těm ropným. K podmínce 29 stěžovatelé uvedli, že neměli možnost navrhnout opatření k ochraně jejich ekologického zemědělství a že to byl žalovaný, kdo měl zajistit účinná ochranná opatření. Dle stěžovatelů navíc žalovaný nevymezil přechody pro zvěř přes dálnici. Jde-li o podmínku 30, která se vztahuje k ochraně ÚSES (Územní systém ekologické stability), tak k ní stěžovatelé uvedli, že ta neposkytuje žádnou záruku řádné ochrany ÚSES, zejména pak k ochraně migrační propustnosti. Při konkretizaci této podmínky zároveň stěžovatelé nebudou mít možnost, jak zjistit dotčení svých práv a bránit je.

[34] Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud všechny tyto námitky věcně vypořádal. V bodě 15 napadeného rozsudku krajský soud vysvětlil, že žalovaný vymezil tyto podmínky adekvátním způsobem. V bodě 16 sice krajský soud uvedl, že námitky ohledně jiných toxických látek a ohledně přechodů pro zvěř byly uplatněny opožděně, ale i přesto je krajský soud vypořádal. Zde se krajský soud odkázal na strany 54 a 55 rozhodnutí žalovaného, které se týkají přechodů pro zvěř a ochrany ÚSES. Jde-li o ochranu ekologického způsobu zemědělství, tak tou se krajský soud zabýval v bodě 18 svého rozsudku. Otázku toho, zda stěžovatelé mohli navrhnout konkrétnější znění těchto podmínek, vypořádal krajský soud v bodě 17 svého rozsudku. Soud tedy nesouhlasí se stěžovateli v tom, že by krajský soud věcně nevypořádal jejich argumentaci, která se týkala nových podmínek č. 27 až 30.

pokračování

[35] Z výše uvedeného rovněž vyplývá, že krajský soud se zabýval také ochranou před jinými toxickými látkami (byť konstatoval, že tato otázka nezasahuje do právní sféry stěžovatelů) a také přechody pro zvěř (kdy citoval ze stran 54 a 55 rozhodnutí žalovaného). Učinil tak i přesto, že obě tyto námitky shledal opožděnými. Za takové situace se tedy Nejvyšší správní soud nebude zabývat tím, zda tyto námitky skutečně byly opožděné. I pokud by totiž soud přisvědčil stěžovatelům v tom, že tyto námitky uplatnily včas, tak by napadený rozsudek obstál i na jiných rozhodovacích důvodech (obdobně bod [49] tohoto rozsudku). V tomto ohledu by stěžovatelé museli v kasační stížnosti sporovat také tyto jiné rozhodovací důvody. Stěžovatelé však tak nečiní.

[36] Stěžovatelé nespoujají ani konkrétní rozhodovací důvody krajského soudu, které se vztahují k otázce obecnosti podmínek č. 27 až 30. Kromě výše zmíněné citace stran 54 a 55 rozhodnutí žalovaného nespoujají stěžovatelé ani konstatování krajského soudu v bodě 15 jeho rozsudku, že tyto podmínky jsou „*vymezeny adekvátním způsobem odpovídajícím příslušné procesní fázi, tj. územnímu řízení. Stavební úřad se jejich skutečným naplněním bude dále zabývat v navazujících řízeních.*“ Jelikož tedy stěžovatelé tyto závěry krajského soudu nespoujají, tak Nejvyšší správní soud nemůže posoudit, zda jsou tyto podmínky skutečně definovány příliš obecně. Jde-li o bod 33 kasační stížnosti, kde se stěžovatelé věnují otázce obecnosti těchto podmínek, tak v něm stěžovatelé pouze rekapitulují obsah repliky z řízení o žalobě.

[37] Nejvyšší správní soud dává stěžovatelům zapravdu v tom, že by to měl být stavebník, kdo má navrhnout účinná ochranná opatření. Zároveň by to měl být stavební úřad, kdo by měl tato navrhovaná opatření odborně posoudit a případně je upravit či doplnit. Pakliže ale stěžovatelé sporují, zda jsou stanovená opatření dostatečná, tak v takovém případě leží břemeno tvrzení na jejich straně. Právě oni tedy měli vysvětlit, jakými konkrétními vadami trpí tyto podmínky. Krajský soud přitom nijak po stěžovatelích nepožadoval, aby svá tvrzení činili či dokládali „*ve stupni podrobnosti projektové dokumentace*“. Stejně tak se ale stěžovatelům nepodařilo vyvrátit konstatování krajského soudu, že jejich žalobní tvrzení byla v tomto ohledu spíše obecná.

Vliv dálnice D6 na ekologické zemědělství

[38] Jde-li o vlivy dálnice D6, tak dle Nejvyššího správního soudu vyplývá z žaloby a následné repliky následující: Stěžovatelé zejména v bodech 22 až 27 žaloby namítali, že správní orgány rezignovaly na posouzení vlivů záměru. Toto posouzení je vůči stěžovatelům důležité proto, neboť dálnice D6 může ovlivnit ekologický způsob zemědělství na pozemcích stěžovatele a). Důležitost tohoto posouzení přitom vyplývá z judikatury či ze závěrů Ministerstva zemědělství. OZNŘ by z pozice stavebníka měla těmto negativním vlivům zabránit. Z bodů 33 až 35 repliky (v řízení o žalobě) pak vyplývá, že správní orgány nezjistily míru těchto negativních vlivů, a nemohly tedy zhodnotit, zda jsou tyto vlivy přiměřené. Vyjádření Ministerstva zemědělství je vytrženo z kontextu, neboť nezohledňuje budoucí vznik dálnice, která však jistě změní místní poměry. Konkrétně půjde o změnu těch poměrů, které mají vliv na udělení ekologické certifikace, tj. přirozená úrodnost, stabilita a biologická rozmanitost půdy a její schopnost vsakovat vodu. Vliv na certifikaci může mít i neexistence přechodů pro zvěř přes dálnici.

[39] Na základě výše uvedeného souhlasí Nejvyšší správní soud s krajským soudem v tom, že jde-li o otázku vlivů, tak žalobní argumentace stěžovatelů zůstala pouze obecná. Z této argumentace skutečně vyplývá jen to, že se správní orgány nedostatečně zabývaly vlivy dálnice D6, aniž by ale stěžovatelé vysvětlili, jakých konkrétních vlivů se tato nedostatečnost týká. Krajský soud proto přistoupil k adekvátně obecnému vypořádání, kdy se pro stručnost odkázal na konkrétní části rozhodnutí žalovaného (body 18 a 19 nyní napadeného rozsudku). V tomto ohledu lze připomenout pravidlo, že rozsah žalobních bodů předurčuje také rozsah soudního přezkumu (rozsudek NSS z 28. 11. 2023, čj. 4 Afs 79/2021-77, bod 29). Není tedy pravdou, že by se krajský soud v otázce vlivů opomněl zabývat částí žalobní argumentace.

[40] Pokud jde o certifikát ekologického zemědělství, tak dle Nejvyššího správního soudu vyplývá ze správního spisu následující: Žádostí z 22. 5. 2024 se žalovaný dotázal Ministerstva zemědělství, zda může mít blízkost dálnice vliv na udělení certifikátu ekologického zemědělství. Přípisem z 17. 6. 2024 odpovědělo Ministerstvo zemědělství tak, že ekologický zemědělec by za obdobné situace měl usilovat o snížení vlivů dálnice. Blízkost dálnice ovšem nemá vliv na udělení certifikátu, neboť ten je vázán pouze na dodržování pravidel ekologické produkce.

[41] Na základě výše uvedeného má Nejvyšší správní soud za to, že žádost žalovaného i odpověď Ministerstva zemědělství se zjevně zabývají problémem, na který stěžovatelé upozorňují. Obě tyto listiny se týkají otázky, zda může blízká dálnice ohrozit další existenci již uděleného certifikátu. Je přitom irelevantní, zda se žalovaný dotazoval na „pouhou“ blízkost dálnice či zda se měl výslovně dotázat na vlivy takové dálnice. Z odpovědi Ministerstva zemědělství, dle které se *„nepřezkoumává charakter a způsob využití sousedních pozemků“*, totiž jinými slovy vyplývá, že se nezkoumá ani vliv těchto sousedních pozemků (sousední dálnice). Dle této odpovědi se tedy nezkoumá ani vliv dálnice na vlastnosti půdy (bod [38] tohoto rozsudku). Soud má tedy za to, že tento přípis Ministerstva zemědělství dává relevantní odpověď na obavy stěžovatelů. Ani v tomto rozsahu tedy není napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný či nesprávný.

[42] Co se týče otázky, zda stěžovatelé či OZNR byli povinni navrhnout konkrétní ochranná opatření, která by snižovala vlivy dálnice D6, tak tou se soud zabýval výše v tomto rozsudku.

Umístění křižovatek

[43] Nejvyšší správní soud se dále zabýval zákonností plánovaných křižovatek. Nejvyšší správní soud na tomto místě připomíná, že krajský soud v tomto ohledu dospěl k závěru, že stěžovatelé nemohou být umístěním křižovatek dotčeni na svých právech. Jestliže tedy křižovatky údajně nezasahují do veřejných subjektivních práv stěžovatelů, tak krajský soud nemohl poskytnout ani ochranu těmto subjektivním právům (§ 2 s. ř. s.). Za takové situace se tedy krajský soud nemusel těmito otázkami věcně zabývat (obdobně rozsudek NSS z 9. 4. 2024, čj. 6 Afs 113/2023-36, bod 31). To také, byť stručněji, vysvětlil krajský soud v bodě 26 svého rozsudku. V tomto ohledu tedy napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Pokud krajský soud následně v bodě 27 uvedl, že nové rozvržení křižovatek bude bezpečnější než to stávající rozvržení, učinil tak nad rámec nutného (což také krajský soud přiznal). Z této

pokračování

části napadeného rozsudku přitom nijak nevyplývá, že by snad posuzované křížovky mohly být v rozporu s § 90 stavebního zákona.

[44] Krajský soud vysvětlil, že stěžovatelé nemohou být dotčeni na svých právech, neboť sporné křížovky se nachází několik kilometrů od jejich pozemků (dle vyjádření žalovaného činí tato vzdálenost více než 4 km). Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovateli v tom ohledu, že i otázky veřejného zájmu mohou zasahovat do jejich právní sféry. Ve vztahu veřejného zájmu a právní sféry osob došlo oproti dřívější praxi k posunu, přičemž dle současné rozhodovací praxe již nelze jednoznačně odmítnout účastníka s tím, že se jeho argumentace týká ochrany veřejného zájmu (z právní věty II. usnesení rozšířeného senátu NSS z 29. 5. 2019, čj. 2 As 187/2017-264, č. 3903/2019 Sb. NSS, *Dobřežovice – Čestlice*). Závěry usnesení *Dobřežovice – Čestlice*, které se týkalo přezkumu opatření obecné povahy, jsou přiměřeně použitelné také na řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (rozsudek NSS z 22. 2. 2024, čj. 6 As 232/2022-23, bod 21).

[45] Rozšířený senát v usnesení *Dobřežovice – Čestlice* konkrétně uvedl: „(...) *Možnost účinně namítat u soudu porušení právních předpisů, jejichž účelem je primárně ochrana veřejného zájmu, by měla být odepřena pouze výjimečně v případech, kdy je na první pohled zřejmé, že veřejný zájem, jehož porušení se konkrétní navrhovatel dovolává, se zcela míjí s jeho právní sférou*“ (bod 41 citovaného usnesení). Stěžovatelé v bodech 5 až 9 své repliky dovysvětlili, proč se obecně mohou dovolávat také ochrany veřejného zájmu. Krajský soud ovšem toto nijak nespороval. Krajský soud naopak vysvětlil, že sporné křížovky se, vzhledem k jejich vzdálenosti od pozemků stěžovatelů, míjí s právní sférou stěžovatelů. Krajský soud tedy shledal naplnění výše citované výjimky, která je odrazem § 2 s. ř. s. (bod [43] tohoto rozsudku) a která dle krajského soudu znemožňuje věcné projednání této části argumentace. Stěžovatelé by v tomto ohledu museli v kasační stížnosti vysvětlit, proč se tyto křížovky dotýkají jejich právní sféry i přesto, že se nacházejí relativně vzdáleně od jejich pozemků. Stěžovatelé však tak v kasační stížnosti nečiní a pouze stručně namítají, že jsou oprávněni hájit i veřejné zájmy. Při takto obecné (resp. necílené) kasační argumentaci tedy Nejvyšší správní soud nemá možnost, aby tyto závěry krajského soudu věcně posoudil.

[46] Co se týče důkazních návrhů, tak platí, že soud nemusí provést všechny navržené důkazy. Svůj postup však musí přesvědčivě odůvodnit (rozsudek NSS z 28. 4. 2005, čj. 5 Afs 147/2004-89, č. 618/2005 Sb. NSS). Krajský soud v tomto ohledu vysvětlil, že vzhledem k neexistenci zásahu křížovek do právní sféry stěžovatelů se nezabýval touto otázkou věcně, a proto bylo nadbytečné provádět navrhované důkazy. S takovým postupem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Jestliže se krajský soud nezabýval věcí samou, pak ani nemusel zkoumat tuto věc po skutkové stránce (obdobně rozsudek NSS z 13. 5. 2024, čj. 4 As 299/2023-64, bod 18).

[47] Jde-li o stěžovateli odkazovaný rozsudek čj. 7 As 320/2024-47 a údajnou opožděnost námitek (bod 45 kasační stížnosti), tak tou stěžovatelé patrně reagují na poslední větu z bodu 26 nyní napadeného rozsudku (citace v bodě [7] tohoto rozsudku). V ní se krajský soud ovšem vůbec nezabýval koncentrací či opožděností námitek. Krajský soud zde pouze vysvětlil (patrně reagoval na námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného), že žalovaný nemusel reagovat na ty námitky, které stěžovatelé vůbec nevznesli ve správním řízení. Tato část kasační argumentace se tedy míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu,

a proto je nepřípustná. Nejvyšší správní soud se jí proto již dále nezabýval (rozsudek NSS z 30. 6. 2025, čj. 8 Azs 147/2024-46, bod 15).

Použití liniového zákona

[48] Nejvyšší správní soud se závěrem zabýval otázkou, zda lze část nyní posuzovaného záměru, která spočívá v rekonstrukci již existující silnice I/6, projednat podle liniového zákona. Krajský soud v tomto ohledu uvedl dva důvody, na základě kterých shledal, že liniový zákon lze použít i na tuto část záměru. Krajský soud jako první důvod uvedl, že v příloze č. 1 liniového zákona jsou vyjmenovány pouze ty záměry, pro něž lze vydat tzv. mezitímní rozhodnutí podle § 4a téhož zákona. Jinak dle krajského soudu ale platí, že liniový zákon lze aplikovat na jakoukoliv silnici I. třídy. Krajský soud pak jako druhý důvod uvedl, že rekonstrukce silnice I/6 je stavbou, která je stavbou související s „hlavní“ stavbou samotné dálnice D6. Dle § 1 odst. 2 písm. a) liniového zákona přitom platí, že tento zákon se vztahuje také na související stavby. I pokud by tedy krajský soud přistoupil na argumentaci stěžovatelů, která se týká přílohy č. 1 (na což ale nepřistoupil), tak vzhledem k tomuto ustanovení by se liniový zákon stejně musel použít (bod 23 nyní napadeného rozsudku).

[49] Krajský soud tedy primárně založil své závěry na prvním z výše popsaných rozhodovacích důvodů. Tento primární rozhodovací důvod však stěžovatelé v kasační stížnosti nijak nespoujají. Stěžovatelé se naopak soustřeďují na druhý rozhodovací důvod krajského soudu a sporují, zda je silnice I/6 stavbou související s dálnicí D6. Za takové situace se Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek z 9. 6. 2016, čj. 9 Azs 84/2016-22. Z jeho bodů 11 až 14 vyplývá, že soud není povinen se vypořádat s každou jednotlivou kasační námitkou, jestliže napadený rozsudek krajského soudu ob stojí i pouze na těch důvodech, které stěžovatelé v kasační stížnosti nenapadají. Vzhledem k tomu, že tato část rozsudku krajského soudu ob stojí již díky prvnímu (kasační stížností nenapadenému) důvodu, tak Nejvyšší správní soud se nebude zabývat námitkami, které brojí proti druhému důvodu. Ani případná důvodnost těchto námitek by totiž nemohla způsobit nezákonnost nyní napadeného rozsudku (rozsudek NSS z 16. 9. 2022, čj. 8 Afs 84/2021-54, bod 34 a tam citovaná judikatura).

[50] Krajský soud k otázce aplikace liniového zákona závěrem stručně poznamenal, že žalobci nemohli být projednáváním celého záměru dle liniového zákona dotčeni a že žalobci ani netvrdí, že by snad v důsledku zkrácených lhůt neměli možnost uplatnit svá práva či byli jiným způsobem v důsledku projednávání záměru dle liniového zákona zkráceni (bod 24 nyní napadeného rozsudku). V kasační stížnosti se stěžovatelé snaží reagovat na tento závěr krajského soudu svým tvrzením, že použití liniového zákona má vliv např. na lhůty k podání úplné kasační stížnosti (pozn. NSS: stěžovatelé patrně míní nemožnost podat blanketní kasační stížnost, respektive nemožnost soudu je v takovém případě vyzvat k odstranění vad takového podání, což vyplývá z § 2 odst. 8 liniového zákona). To jistě představuje určité procesní omezení, nicméně stěžovatelé včas podali projednatelnou kasační stížnost, a není tedy zřejmé, v čem konkrétně by měli být zkráceni na svých právech. Lze dodat, že ustanovením § 2 odst. 8 liniového zákona a souvisejícími přechodnými ustanoveními se Nejvyšší správní soud zabýval v usnesení z 26. 6. 2024, čj. 8 As 96/2024-96, kde nedospěl k závěru o jejich neaplikovatelnosti a protiústavnosti.

pokračování

IV. Závěr a náklady řízení

[51] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední soudního řádu správního).

[52] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 soudního řádu správního. Stěžovatelé nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměli úspěch. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[53] Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. července 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu